

Olsztyn, dnia 29 maja 2018 r.

PS-IV.431.1.34.2017.UR

Pan
Andrzej Bronakowski
Kierownik
Polskiego Związku Niewidomych
Środowiskowego Domu Samopomocy
„Ariadna” w Olsztynie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przeprowadził w dniach: 28-30 listopada oraz 1 i 4 grudnia 2017 r. kontrolę kompleksową Polskiego Związku Niewidomych Środowiskowego Domu Samopomocy „Ariadna” przy ul. Paukszty 57 w Olsztynie. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 9 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.), zwanej dalej ustawą, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.1108.2017 z dnia 16 listopada 2017 r.

Przedmiotem kontroli była ocena sposobu funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy, spełniania standardu usług świadczonych przez Dom oraz kwalifikacji zawodowych kierownika jednostki i osób wykonujących usługi.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole z kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 16.05.2018 r.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów, dokonanej wizji lokalnej, obserwacji uczestników i rozmów z nimi oraz wyjaśnień i informacji udzielonych w związku z prowadzoną kontrolą przez Pana oraz pracowników świadczących usługi w Domu.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność PZN Środowiskowego Domu Samopomocy „Ariadna” w Olsztynie oceniona została pozytywnie z nieprawidłowościami.

PZN Środowiskowy Dom Samopomocy „Ariadna” jest jednostką organizacyjną prowadzoną przez Polski Związek Niewidomych Zarząd Główny w Warszawie.

Placówka jest ośrodkiem wsparcia przeznaczonym dla osób upośledzonych umysłowo i dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ Domu: B, C). W okresie objętym kontrolą liczba miejsc w placówce została zwiększona z 55 do 58, w drodze aneksu z dnia 13.11.2017 r. do umowy dot. powierzenia realizacji zadania z dnia 19.12.2014 r.

Dom funkcjonuje w oparciu o statut, regulamin organizacyjny, 2 programy działalności: dla Domu typu B i typu C oraz plany pracy na każdy rok, stosownie do wymogu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów samopomocy (śds) lub rozporządzeniem.

Ustalono, że dokumenty określające funkcjonowanie jednostki tj. regulamin organizacyjny, programy działalności Domu oraz plany pracy na rok 2016 i 2017, zostały uzgodnione z wojewodą i zatwierdzone przez jednostkę zlecającą zadanie prowadzenia ŚDS, zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie śds.

Sprawozdanie z działalności Domu za rok 2016 zostało przekazane do Wydziału Polityki Społecznej w Olsztynie w terminie zgodnym z § 25 ust. 3 rozporządzenia w sprawie śds.

Analiza regulaminu organizacyjnego jednostki (dot. regulaminu obowiązującego w okresie prowadzenia kontroli, zatwierdzonego w lutym 2012 r.), wykazała, że Dom posiada 50 miejsc, natomiast zgodnie z aneksem do umowy na realizację zadania wynika, że liczba miejsc w placówce wynosiła 58. Powyższe stanowi nieprawidłowość polegającą na rozbieżności pomiędzy liczbą miejsc zapisaną w tym dokumencie, a stanem faktycznym. Nieprawidłowość skutkuje funkcjonowaniem jednostki w oparciu o nieaktualny regulamin organizacyjny.

Nadmienić należy, że po zakończeniu kontroli, w dniu 23.04.2018 r., do Wydziału Polityki Społecznej tut. Urzędu wpłynął zmieniony regulamin organizacyjny PZN ŚDS „Ariadna”, celem uzgodnienia z Wojewodą. Jednakże zapisy nadesłanego regulaminu wymagają licznych poprawek, w związku z czym do dnia sporządzenia wystąpienia, sprawa nie została zakończona.

Ustalono, że w całym okresie objętym kontrolą pełnił Pan funkcję kierownika jednostki, posiadając kwalifikacje wymagane na tym stanowisku, określone w art. 122 ustawy oraz w § 9 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Z dokonanej w toku kontroli oceny kwalifikacji osób wykonujących usługi na rzecz uczestników ŚDS wynika, że wszyscy pracownicy posiadali kwalifikacje zawodowe odpowiednie do zajmowanych stanowisk, jak również mieli udokumentowane co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Analiza zasadności zatrudnienia na poszczególnych stanowiskach nie wykazała nieprawidłowości.

Zastrzeżenia budziło jedynie zatrudnienie lekarza psychiatry. Ww. lekarz zatrudniony był w PZN ŚDS „Ariadna” na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej na 2017 r. Poza uzgadnianiem terminów wizyt uczestników u lekarza psychiatry (usługa wymieniona w § 14 pkt 6 rozporządzenia), nie realizował on usług, o których mowa w rozporządzeniu. Zgodnie z ustaleniami kontroli, ww. lekarz udzielał porad lekarskich z zakresu psychiatrii i wydawał zaświadczenia dające podstawę do kierowania osób do PZN ŚDS „Ariadna”.

Z oświadczenia złożonego przez Pana w toku kontroli wynika, że od 2018 r. nie będzie zatrudniał Pan w ŚDS lekarza psychiatry. Rezygnacja z usług psychiatry jest zasadna, gdyż usługi polegającej na uzgadnianiu wizyt u lekarza nie musi realizować osoba z kwalifikacjami lekarza. Podkreślić należy, że zgodnie z wytycznymi dotyczącymi zasad i sposobu realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w województwie warmińsko-mazurskim – środowiskowe domy samopomocy - wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 356 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 grudnia 2017 r., z dotacji Wojewody może być finansowane wynagrodzenie wyłącznie pracowników realizujących usługi, o których mowa w rozporządzeniu.

W okresie objętym kontrolą w PZN ŚDS „Ariadna” funkcjonował zespół wspierająco-aktywizujący, zwany dalej zespołem.

Ustalono, że wszyscy pracownicy ŚDS wchodzący w dacie prowadzenia kontroli w skład zespołu wspierająco-aktywizującego, posiadali przeszkolenie i doświadczenie w zakresie, o którym mowa w § 11 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Według stanu na dzień kontroli Dom spełniał wymogi § 12 rozporządzenia w zakresie wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego.

Ustalenia kontroli wykazały, że w poszczególnych latach objętych kontrolą jednostka organizowała rzadziej niż raz na 6 miesięcy zajęcia i szkolenie dla pracowników w zakresie wynikającym ze zgłoszonych przez nich potrzeb, związanych z funkcjonowaniem domu, tym samym nie został spełniony wymóg § 23 rozporządzenia.

Opisana nieprawidłowość mogła skutkować obniżeniem jakości usług świadczonych w Domu.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Dom funkcjonował bez przerw w czasie ferii letnich lub zimowych.

Wyniki przeprowadzonej kontroli pozwalają stwierdzić, że ŚDS realizował usługi, o których mowa w art. 51a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Obejmowały one w szczególności usługi wymienione w § 14 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

ŚDS zapewniał uczestnikom możliwość codziennego spożywania gorącego posiłku w ramach treningu kulinarnego, prowadzonego w pracowni kulinarnej, wspomaganą przez pracownię gospodarstwa domowego.

Ustalenia kontroli wykazały, że uczestnicy mieli zapewnioną opiekę podczas transportu w sytuacjach wyjazdów zorganizowanych. Natomiast podczas dowozu na zajęcia w ŚDS i odwozu po zakończonych zajęciach, uczestnicy co do zasady pozostawali pod opieką jednego pracownika, tj. terapeuty będącego jednocześnie kierowcą, który prowadził w tym czasie pojazd.

Powyższa nieprawidłowość skutkowałą brakiem zapewnienia uczestnikom wystarczającej i ciągłej opieki podczas transportu, a tym samym narażeniem uczestników na niebezpieczeństwo.

Dom, jako obiekt, spełniał wymogi standardu usług, określone w § 18 pkt 1-6 rozporządzenia w sprawie śds.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację indywidualną uczestników oraz dokumentację zbiorczą jednostki. Stwierdzono, że rodzaj prowadzonej przez ŚDS dokumentacji, zarówno indywidualnej jak i zbiorczej, odpowiadał wymogom rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Analiza dzienników dokumentujących pracę pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego wykazała, że poza dziennikiem pedagoga oraz dziennikiem pracowni muzykoterapii, nie zawierały one ewentualnych uwag o realizacji zajęć i aktywności uczestników, ważnych z punktu widzenia przebiegu indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego, stosownie do wymogu § 24 ust. 3 pkt 2 lit. e rozporządzenia. Zebrane uwagi powinny stanowić podstawę do sporządzania przez pracowników ww. zespołu notatek dot. aktywności uczestnika, jego zachowań i motywacji do udziału w zajęciach, które w kontrolowanym Domu były sporządzane w formie druku „monitoring i ewaluacja IPPWA”.

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą uniemożliwieniem właściwego monitorowania postępów uczestników w realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego.

Analiza losowo wybranej ewidencji obecności uczestników w ŚDS, w odniesieniu do meldunków miesięcznych składanych do Wydziału Polityki Społecznej tut. Urzędu wykazała, że meldunek za lipiec 2017 r. był niezgodny z ewidencją obecności z analogicznego miesiąca.

Rozbieżność między obecnością potwierdzoną na liście obecności uczestników, a informacją w tym zakresie przedstawioną w meldunku miesięcznym za lipiec 2017 r., nie wiązała się ze skutkami finansowymi, jednak nierzetelne sporządzanie meldunków miesięcznych może skutkować zwrotem dotacji.

Dodatkowo stwierdzono, że nadzór nad ewidencją obecności uczestników był niewystarczający. Świadczyły o tym podpisy uczestników w ewidencji obecności w dniach, kiedy nie mogli być uczestnikami zajęć (np. w dniach udokumentowanego pobytu w szpitalu lub w dniach 29-31 lutego, podczas gdy miesiąc ten miał 28 dni).

Uchybienie skutkuje nierzetelnie prowadzoną ewidencją obecności uczestników.

W skontrolowanej dokumentacji indywidualnej nie stwierdzono nieprawidłowości, zawartość teczek osobowych uczestników była zgodna z wymogiem § 24 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Ustalono, że na dzień kontroli uczestnicy ŚDS, poza nowo przyjętymi osobami, mieli opracowane indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego. Sposób prowadzenia indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego nie budził zastrzeżeń. Jednakże stwierdzono 1 przypadek przekroczenia, przez zespół wspierająco-aktywizujący, terminu omówienia realizacji planu uczestnika i osiągniętych rezultatów, określonego w § 13 ust. 2 rozporządzenia (co najmniej raz na 6 miesięcy). Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości był brak aktualnych informacji dot. osiągniętych rezultatów w zakresie realizacji IPPWA danego uczestnika, w wyniku czego mogła zostać opóźniona ewentualna modyfikacja planu (o ile zachodziłaby potrzeba modyfikacji planu w procesie prowadzonego postępowania wspierająco-aktywizującego).

Osobą odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia jest Pan, jako kierownik jednostki.

W związku ze stwierdzonymi w toku kontroli nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez Pana stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Dostosować zapisy regulaminu organizacyjnego Polskiego Związku Niewidomych Środowiskowego Domu Samopomocy „Ariadna”, do aktualnego stanu faktycznego, w tym liczby miejsc w placówce Zaktualizowany ww. dokument przekazać do Wydziału Polityki Społecznej tut. Urzędu w celu uzgodnienia z Wojewodą, zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 ze zm.)
2. Organizować nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy zajęcia i szkolenie dla pracowników w zakresie wynikającym ze zgłoszonych przez nich potrzeb związanych z funkcjonowaniem domu, stosownie do wymogu § 23 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 ze zm.).
3. Podczas usług transportowych polegających na dowożeniu na zajęcia i odwożeniu po zajęciach, zapewnić uczestnikom opiekę ze strony pracownika świadczącego w Domu usługi, zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie śds.
4. We wszystkich prowadzonych w PZN ŚDS „Ariadna” dziennikach zajęć zawierać ewentualne uwagi o realizacji zajęć i aktywności uczestników, ważne z punktu widzenia przebiegu indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego, stosownie do wymogu § 24 ust. 3 pkt 2 lit. e. rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
5. Przestrzegać zasady, aby meldunki przekazywane do Wydziału Polityki Społecznej tut. Urzędu były zgodne z ewidencją obecności uczestników Domu.

6. Rzetelnie i na bieżąco prowadzić ewidencję obecności uczestników ŚDS, odnotowując w niej faktyczną obecność i nieobecność uczestników w Domu. Wzmocnić nadzór nad prowadzeniem ewidencji obecności uczestników, w celu wyeliminowania rozbieżności między obecnością uczestników w niej odnotowaną i faktyczną.
7. Przestrzegać terminu spotkań zespołu wspierająco-aktywizującego, co najmniej raz na 6 miesięcy, w celu omówienia realizacji indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego, osiągniętych rezultatów i ewentualnej możliwości ich modyfikacji, zgodnie z § 13 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości i uchybienia były na bieżąco z Panem omawiane. Udzielony został instruktaż, o którym mowa w protokole z kontroli.

Na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, przysługuje Panu prawo w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń, bądź nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, informację o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków jest Pan zobowiązany przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłońska-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej